

Universitats d'Estiu

Si es fulleja durant els mesos de juliol i agost la premsa espanyola, o si se segueixen amb atenció els noticiaris de TVE, sembla com si a Espanya l'activitat universitària s'intensificara desmesuradament, i tinguera una real repercussió pública, justament en acabar-se el curs acadèmic. En arribar l'estiu, el diaris van plens de publicitat de cursos, cursets, seminaris i simposis, conferències i taules rodones sobre tots els temes imaginables que se suposen d'interès públic o d'actualitat. I tots els mitjans de comunicació se'n fan ressò cada dia. Una publicitat, i un ressò, que entre els mesos d'octubre i juny és quasi totalment inexistent.

Fa l'efecte com si, durant el curs regular, les universitats es limitaren a la docència rutinària, a la simple explicació dels programes de les assignatures i als exàmens corresponents. I que només en acabar el curs, en arribar les calors de l'estiu, experimentaren la necessitat de fer tot allò que no han fet durant les altres tres estacions de l'any. Això no és exactament així, ben cert. Però també és cert que la immensa majoria dels estudiants «d'hivern» no disposen de la quantitat i varietat de professors visitants, conferencians il·lustres, diversitat de cursos i seminaris, etc., de què disposen els estudiants «d'estiu». Com si només a l'estiu, quan la universitat regular és tancada, fóra possible parlar de tot allò que durant el curs normal ha estat ignorat. Com si només llavors pogueren acudir a les universitats els ministres, els professors i científics entrangers, els financers o les personalitats importants de tots els camps, que entre octubre i juny no han tingut el més mínim contacte amb el mateix món universitari.

Hi ha en tot això, sense dubte, un component important de propaganda pura i simple: de voler donar, durant unes setmanes d'estiu, la imatge de dinamisme, d'obertura als temes d'actualitat, de diversitat, de presència pública i de contactes internacionals, que és el contracte de la imatge que projecta la universitat durant els mesos del curs regular. Per això la publicitat és tan important: una bona part del pressupost de la «Universidad Internacio-

nal Menéndez y Pelayo», dels cursos d'estiu de la Complutense de Madrid, i d'algunes altres ben finançades, se'n va en grans i continus anuncis a la premsa. Una altra gran part, en convidar especialistes i personatges estrangers. Els efectes de tot això, evidentment, no estan pensats en primer lloc en termes d'utilitat per als mateixos «estudiants», sinó d'atracció periodística. I tot això costa moltíssims diners públics (un seminari qualsevol de la UIMP pot costar alguns milions), l'eficàcia dels quals és sovint ben dubtosa.

Al nostre país —potser per la distància de les fonts centrals de finançament— la importància d'aquest fenomen

estival sembla molt menor. Les nostres universitats —les de València, Barcelona, Alacant o Mallorca— sembla que no disposen dels recursos necessaris, o de l'imprescindible impuls institucional. No seria greu, si no fóra que uns altres sí que en disposen. Si no fóra que *allà* —a l'Escolial o a Santander— sí que poden fer, amb els mateixos diners públics, el que no podem fer ací. O només pot fer-se de manera modesta o subsidiària.

En aquest panorama tan peculiar, l'única «Universitat Catalana d'Estiu», amb aquest nom i vocació, és encara més particular. En primer

lloc, deu ser l'única institució d'aquest tipus que va nàixer com a contestació al franquisme —i a la ideologia nacionalista espanyola— i que es manté amb el mateix esperit inicial. En segon lloc, no ha volgut mai convertir-se en una dependència estival de les institucions públiques: ni abans, que no en teníem de pròpies, ni ara que en tenim una mica. En tercer lloc, hi ha la seua especial situació geogràfica, i la precarietat de les seues instal·lacions. Prada, doncs, no serà mai una «Universitat d'Estiu» com les altres. Serà allò que els participants, professors i alumnes, n'han fet fins ara i en faran en el futur. Això no vol dir, però, que les institucions públiques se n'hagen d'inhibir: la singularitat i la independència de Prada —i la seua perillosa precarietat econòmica— la fan mereixedora, més que ningú, d'una generositat sense dependències ni condicions. La inhibició seria difícilment comprensible. □

